

تحلیل روانی مسخره کردن مؤمنین توسط غیر مؤمنین / «تمسخر» اسلحه سازمانی دشمنان دین

حجت الاسلام علیرضا پناهیان در دهه اول محرم، در دانشگاه هنر با موضوع «عنصر شجاعت در هنر و حماسه» به ایراد سخنرانی پرداختند. گزیده‌ای از چهارمین جلسه این سخنرانی در ادامه می‌آید:

ترسوها خسرالدنیا و الاخره می‌شوند

- برخی انسان‌ها هم در دنیا ضرر می‌کنند و هم در آخرت. معنای دیگر این کلام این است که کسانی هستند که لااقل در دنیا ضرر نمی‌کنند، بلکه فقط در آخرت ضرر می‌کنند. احتمالاً این گروه دوم که حب الدنیا داشته‌اند، بهتر از کسانی هستند که هم دنیا را از دست می‌دهند و هم آخرت را. اگر چه در جهنم دیگر جایی برای خاطرات شیرین دنیوی نیست ولی این گروه دوم حسرت کمتری نسبت به گروه اول دارند. یکی از گروه‌هایی که خسرالدنیا و الاخره می‌شوند، ترسوها هستند. در دنیا از ترس نتوانسته‌اند لذتی ببرند، در آخرت هم چون ترسو بوده‌اند، مجازات می‌شوند.

«تمسخر» اسلحه سازمانی دشمنان دین

- «تمسخر» حربه مشترکی در جبهه مخالفین دین و اسلحه سازمانی دشمنان دین است. معمولاً آدم‌های بی‌دین به آدم‌های دیندار که می‌رسند، همگی اهل تمسخر می‌شوند و این ویژگی روانی‌ای است که برای آدم‌های بی‌دین نسبت به متدیینین پیش می‌آید.
- اینکه چرا دشمنان و مخالفین دین، اهل مسخره کردن مؤمنین هستند، نه فقط حاصل یک بررسی تاریخی یا اجتماعی، بلکه دارای دلیلی قرآنی است: «وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ * اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ يَمْدُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ» (بقره/۱۴ و ۱۵)
- برای برطرف کردن «ترس از مسخره شدن» باید علت این کار دشمنان دینداری را تجزیه و تحلیل کنیم و با زمینه‌های آن آشنا شویم.

چرا حتی کسانی که اهل مسخره کردن دیگران نیستند، وقتی به مؤمنین می‌رسند، آنها را مسخره می‌کند؟

- چرا حتی کسانی هم که روحیه مسخره کردن دیگران را ندارند، وقتی به مؤمنین می‌رسند آنها را مسخره می‌کند؟
- علت اصلی این است که این افراد از آنچه خدا نازل کرده و دستور داده که به آن عمل شود، تنفر دارند؛ «ذَلِكِ بَأْنَهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ» (سوره محمد، آیه ۹).
- غیرمؤمنین چون از آنچه که خدا نازل کرده است، بدشان می‌آید، به مؤمنین که می‌رسند غضب می‌کنند. زیرا مؤمنین از آنچه که خدا نازل کرده و به آن دستور داده خوششان می‌آید و به آن عمل می‌کنند. تا زمانی که مؤمنین دست از ایمان خود برندارند و کافر نشوند، مورد خشم و غضب کافران هستند.

- در ذهن کسانی که با «ما انزل الله» مشکل دارند، محاسبه سریعی به این صورت اتفاق می‌افتد که: «فلانی، مذهبی است پس او معتقد است که خوب است انسان‌ها نمازخوان باشند و بد است که کسی بی‌نماز باشد. به همین دلیل فلانی به دستور خدا عمل می‌کند و نماز می‌خواند. من هم که نماز نمی‌خوانم؛ پس او مرا آدم بدی می‌داند، پس من هم می‌توانم از او تنفر داشته باشم و او را مسخره کنم.» لذا غیرمؤمنین به خود اجازه می‌دهند که مؤمنین را مسخره کنند.
- **اگر مؤمن با تحلیل روانی غیرمؤمن آشنا باشد، دلیلی ندارد که از تمسخر او بترسد.** غیرمؤمن به دلیل این شرایط روانی به مسخره کردن مؤمن می‌پردازد، چرا که نمی‌تواند از خودش بهتر را ببیند.
- در نقطه مقابل، علامت ایمان این است که مؤمنین نه تنها هیچ کس را مسخره نمی‌کنند؛ بلکه وقتی از خودشان مؤمن‌تر را می‌بینند، از ته دل خوشحال می‌شوند و برای او دعا می‌کنند. «وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ» (سوره حشر، آیه ۱۰).

